

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyílterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. Y. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Danbe G. L. és társánál és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyílter petítóra 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tiszti önélegyző szövetség”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

A lovaskaszárnya ügye.

A lovaskaszárnya ügye ismét felszínre került Csáktornyan. A zágrábi hadtestparancsnokság mult hó 26-án egy tábornoki szabdost küldött Csáktornyára abból a célból, hogy az építkezésre vonatkozó felvilágosításokat adja meg a városnak.

A lovaskaszárnya 400 ezer frtba kerülne, a miért évente mintegy 16 ezer frtot fizetne a katonai kincstár. A tisztlik építését nem kívánják föltétlenül, mert a tisztlik a városban is ellakhatnának; a 16 tiszt közül csupán 2-nek kell a kaszárnyában laknia. A kincstár, — mivel normális kaszárnya épületről van szó — 25 évig kötelezné magát a bérösszeg fizetésére. A vidék terepe katonai szempontból kitűnő, a város által az épületre és gyakorlóterre felajánlott 30 holdnyi terület is megfelelő.

Most már az a kérdés, hogy kaphat-e a város olcsó amortizációs kölcsönt az építéshez, hogy a kincstár által fizetendő bérösszeg pótlásához ne kelljen erején felül hozzájárulnia az évi ráta-törlesztéshez, avagy, a mi még jobb volna — találkoznék-e vállalkozó, a ki a kaszárnyát saját pénzén az évi bérért felépítené?

Az mindenesetre nagy előny, hogy a tisztlik felépítését nem kívánják okvetetlenül, mert ez a körülmény egyeseknek építkezését s a tisztieknek a városban való étkezését stb. vonná maga után.

Az ügy komoly jelleget öltött, ameny-

nyben a hadügyminiszter a tervezéshozzájárult s ez iránt a magyar honvédelmi miniszterrel is tárgyalta, a zágrábi hadtestparancsnokság pedig teljesen szívén viseli az ügyet.

A város fejlődésére kétségkívül rendkívüli fontosságu egy fél lovas ezrednek ilten való elhelyezése, amennyben legalább is 500 ezer frtnyi évi forgalmat, illetőleg fogyasztást képvisel, a miből a háztulajdonosok, iparosok és kereskedők jelentékeny hasznot húznának. Tényleg a városok és községek versenyeznek abban, hogy katonaságot kaphanak. Ha tehát Csáktornya városnak mint vagonközösségnek anyagi erejét meg nem haladja a laktanya felépítése, fogjon hozzá, mert ily jelentékeny számú katonaság állandó elhelyezése a várost jelentékenyen emelheti és felvirágoztatja.

Az ügy most abban a stádiumban van, hogy az ez ügyben kiküldött bizottság a város anyagi erejét mérlegeli, másfelől pedig alapos tájékozást óhajt szerezni az építési költségekről és a térítési összegéről, amit a katonaság a laktanya használatáért fizetni fogna. Miután a katonaság a laktanya létesítését nagyon óhajtja, a tárgyalások során — nem ugyan a bérfizetésre nézve, mert ebben a törvény által kötve van, hanem a helyiségek száma, valamint az épületek disze és csinja tekintetében az utasításokkal szemben némi engedményt fogna tenni.

A város által kiküldött bizottság munkálataiból, számításából és jelentéséből majd

kitűnik, hogy mily nagy áldozatot kíván a kaszárnya építése a várostól. Tehát majd a számok fognak beszélni! Ne ijedjen meg a város e számoktól s az összeg nagyságától, mert csak befektetésről van a szó, mely a város törzslakóinak más uton bőséges kamatot hoz s a községet hivaltva van csakugyan nagy városok sorába emelni. Csáktornya jövője és emelkedése érdekében öszintén óhajljuk, hogy a város vezérférfiai találják meg a módot arra, hogy a lovaskaszárnya építése ténynyé váljék!

Perlak, 1892. febr. 29.

Tekintes Szerkesztő ur!

No tessék, hát nem sülttem fel megint!

Azt mondom neki: »szép maszk ismerlek!« és erre leteszi az álarcot. Ott állott előttem testestől lelkestől egy barátom, pedig én azt gondoltam, hogy hölgy. Ez már csak pech! De ne gondolják, nem csak én, de más is megjárta elég jól.

Különben nálam a pech mindennapi. Egyszer angol voltam, akkor is mindjárt felismertek, de csak azért, hogy nevensenek rajtam: most meg így jártam meg. Ilyen a sorsüldözött ember, semmihez sincs szerencséje. No várjanak csak! Megboszulom magamat; azért is kifecsegek mindent, hadd tudják meg mások is. Négysemkötött monda, én igen fecsegő természetű vagyok. Csak egyet említek. Egyszer valamikor nagyon-nagyon furesát álmodtam. Én aztán ezt a

A „Muraköz” tárczája

A muraközi nép mellékfoglalkozásai

Gönczi Ferencztől.

(Vége).

A legősibb kenyérkereseti foglalkozás kétségkívül a pásztorokodás. A hajdani erdős s óriási terjedelmű legelővel bővelkedő Muraközben nem is volt az még a közelmultban sem utolsó szolgálata. Ma épen, hogy a nyomorúságos tengődésről biztosítja az illetőt. Fizetésük ősi szokás szerint néhány forint készpénz, termény s az őrész ideje alatt házakint kenyér, zsír, szalonna, tojás stb.

Napszámos munkára a mezei munkákon kívül a vasutak, egyes kereskedések, különösen a domborui nagy fakereskedés adnak alkalmat.

Csepelni a felső muraköziek járnak Zala- és Somogyegységbe. Vályogvetésnél itt-ott a cigányok; másutt a muraközi, teljesen vagyontalan emberek foglalkoznak.

A vinczellérkedés is egy megélhetési mód a hegyvidéken. Vinczellért a nagyobb

szőlőbirtokosok tartanak a szőlő- s gyümölcsösök felügyelése s a kiakudás szerinti apró munkák végzése véget. Fizetése: lakás, marhatartás, egy kis darabka föld s rét s hozzá — mint tréfásan megjegyzik — szabad lopás.

A muraközi foglalkozásának egyik ágaul tekinthető a sok vásáros is s az ezzel kapcsolatos cserebere. Egész nyavalyájuk ez az itteni lakosoknak, mely igen sokakat elvon a mezei munkától, a legnagyobb dolog időben is. Nemcsak a muraközi, hanem a szomszédos magyar vendvidéki s horvátországi vásárokat is látogatja a nép, ez utóbbit mélyen benn Zagorjában is.

Mi sem kedveltek, kivált az alsómuraköziek, mint befogni csinos „koleszlijába” (kocsi) ahoz, kinek van, 2—3 lovat kötni, s vásárra kocszini, ha lova nincs, gyalog elballagni.

Az ügyesebb s vállalkozási szellem által sarkalt egyének nagy kedvet lelnek a ló, tehén s disznó kereskedésben.

A lókereskedést a nemesebb széklovaknál a rendez lókereskedők (nagyreszt zsidók), az alantasabb minőségűeknél a muraközi nép üzemkednek.

Sokkal nagyobb méretű a tehén- s disznók al való kereskedés. Teheneket Zagorjában (Horvátország közeli hegyvidéke) s magyar vidékeken szoknak venni, Muraközben meg eladni. A legközelebbi vásáron rendezesen már tul adnak rajtuk.

A disznókereskedőket, a nép köréből, Muraköz délnyugati vidéke adja, kiket magyarosan palócoknak hínak, pedig világos, hogy ők polovecz-ek (fogdosók), mert foglakozásuk főintézői idegen: stájeri, soproni és horvátországi kereskedők; ők az illető kereskedők részére, a fölött kapott pénzből csak összeveszik az alkalmas disznókat. A vidéken s heti vásárain mind hízalt vagy hízalásból már alkalmas disznót összevásárolnak. Díjazásuk a vett disznók utáni bizonyos százalék.

A fentebbi kereskedésnek s vásároknak tipikus alakjai még az u. n. „maszeterek.” Ezek az öket felfogadó ismerősöknek segitenek előnyösen alkudni. Megbizójuk körül gyülegetve, a szerint amint az illető eladó vagy vevő, szinlelt vevési szándékkal az által árának felverésén vagy lenyomasán működnek. Idegeneknél czóit érnek, de a muraközieket, kik már jól ismerik öket, nehezen vihetik lépre.

Mint tulnyomóan kukoricza-termelő vidéknek, kukoricza-kereskedői is megvannak a saját néposztályából, kik itthon összevesznek egy pár kocsiira való kukoriczát s eladásra felviszik Stájerba. De ez is csak mellékfoglalkozás.

Régebben, midőn még vasutja nem volt Muraköznek, ennek lakosai közül kerültek ki Zalamegye legihesebb fuvarozói, Bort, kukoriczát, kereskedelmi árukat északfelé, Grác, Sopron, s Bécsig, délfelé Zagráb, Fiume, s Triestig

fejembe vettem, hogy ez igaz. Hamem csak bámulok, mikor pár nap mulva gratulál egy-egy ismerősöm az episod szerencsés kimenetelért. Végre eszembe jutott, hogy magam beszéltem el mindenkinek nagy dicsőkedve. Ehhez aztán megint mit szólnak?

Miről is beszéltem? Igaz, a fecsegésről. Tehát fecsegjünk. Csak egyre kérem önöket, ne mondják el senkinek sem, hogy én voltam Nem szeretném, ha megint rajta csipnének.

Minő nagyszerű látvány!

Képzelnének maguknak egy virágos zöld rétet. A fakadó virágok a kisasszonyok; a teljes virágzásban levők az asszonyok. A virágtalanok, mit is mondjak csak hát azok legyenek a férfiak. A virágok alatt tücskök, bogarak; ezek a mellékszermélyzet. Most aztán a bájos regg lenge fuvallata átvonul a rét fölött alig észrevehetően, mire virágok és növények kecses hullámzásba jönnek.

Ilyennek képzeltem s ilyennek is látam az álarczos bált.

Kezdetben egy filozófus mindent ócsárló elégedetlenségével tekintetem rajtuk végig, hanem lassankint környezetim után az én kedélyem is kezdett felmelegedni.

»Egy fecske nem hoz nyarat« tartja a közmondás, hanem bizony azt hozott annak a szemében, ki ezt választotta jelmezül (Banelly Hermin). Zárójelben mindenkinek megsugom a nevét. Közvetlenül után egy halászleány jött. Tán nem lenne boldogtalan, kinek a szívét annak a horgával halásznak ki, pedig már látszott is az eredmény. Oda akadt egy sziv a bájos halászleány horgára (Vizmathy Gizella).

Vigyázzanak urak én nem állok jól, hogy el nem forgatja az önök fejét az a hevesi menyecske. De gyönyörtelen is illett ám oda a szöke fűrtök fölé az aranyos párt (Valáchy Sziódia). Nini ni, hát az a bájos »Czigány báró«-leány, ki oly kecsesen csörgeti feje fölött azt a kis dobocskát? Bizony az gyönyörű látvány volt (Grész Irma). Emitt meg az ó-német, türingiai hölgyek viseletét látjuk felelevenedni. Kék, felkapcsolt dudoros öltöny, rajnamelléki régi pártával, (Reichl Betti).

Hát az erdők zöldjét ki rabolta meg?

is továbbítottak. Jelenleg Alsó-Domboru, Vidovecz, Kottori s a Csáktornya — Varasdi utvonalba eső községek lakóiból telnek ki fuvarosok. Amazok leginkább deszka s fakereskedési tárgyak, ezek egyes kereskedők portékáinak hazaviteles továbbítására szorítkoznak.

A megtelepedett cigányok nagyobb része zenész, asszonyaik meg kuruzálás, kártyavetés, csalás, lúpas és zsebmetszéssel foglalkoznak. Kliens meg mindig akad elég. A zsebmetszésben való jártasságuk vetekedik a fővárosi collegáival. Eljárnak messze Horvátország, Krajna, Karinthia és Slávjországba, sőt Tirolba is. Hogy felismerésüket megnehezítsék, oly ruhát öltenek magukra, mint a miyelt az illető tartomány köznépe visel. Muraközben a csendőrség életbe lépése előtt majdnem zavartalanul folytatták üzletüket, némelyek szinte fényűzően éltek: vásárra saját fogataikon jártak — lopni, a korcsmák rendszer, bőven költelező dőzsölői voltak, uras ruhában jártak. Ma már meg van nehezítve bűnös foglalkozásuk s oly nagy mértékben nem is úzik azt.

Néprajzilag a legnevezetesebb mellékfoglalkozása a muraközi népek a halászat és a ranyosás; miután azok leírása hosszú tejezetet képezne, ezuttal csak megemléstükre szorítokunk. Alkalmilag talán e becses lapokban térünk azokra vissza (Nagy köszönettel vennők! Szerk.)

Igen bizony, megrabolták, mert láthatták azokat a tölgyfaleveleket oda himezve egyik szép maszkunk ruhájára (Sosterics Betti). Festői látvány mind. Talán az a bájos maszk ugy is erre gondolt, mikor festőszerekkel ékesítette föl ruháját (Stöger Katinka).

A lengyel viselet nagyon hasonlít a magyarhoz. De szép is ám, pedig azt is láttunk. Hisz ott lebegett el előttünk-kettő. Egyik fehér órmes kékt mentében (Sümegh Regica), a másik vörös mentében (Schweizer Kálmánné).

»Az élet csak hangulat!« — ezt olvastam le a tulvilági követ egy kiosztott cédulájáról (Stöger Berta).

Hajporozott magas fejék a rokokó jelmez kiegészítője. Tudja mindenki, hogy a fejedelmi alakoknak ez a magyar 'viselete. (Horváth Csongorné). Távolabb egy másik rokokó jelmez (Vlasits Györgyné).

Észak, kelet, dél és nyugat. Mintha csak azt akarta volna jelképezni, hogy a világ melyik táján dobog jobban a sziv (Sommer Kamilla). Majd meg egy stayernő alakja tűnik fel (Dietrich Károlyné). Mellette meg egy magyar leány (Schweizer Károlyné) Hiába, szép is ám az a magyar viselet. Hevesmegyei stb. népviseletnek párja nincs. Amott meg egy lepke röpdös. Mézet szed talán a virágokból (Gánicz N).

Hölgyeink közül többen gyönyörű magyaros viseletben jelentek meg álarc nélkül.

Álarc nélkül emelték fényét a nagyszerű mulatságnak: Horváth Blanka, Csizmadia Mariska, Lábos Mariska (A.-Domboru), Plichta Irma, Lisziák Adél, Verhánics Klára, Terbócz Irma (Hodosán), Tkácsics Gizella (Hodosán) k. a. Továbbá: Kostyál Ferenczné, Banelly Sándorné, özv. Csizmadia Adél, Csesznyák Józsefné, Klestynsky D. né, Tersánczy Gyuláné, Tóth Sándorné, Sipos Károlyné, Böhm Szidneine, Plichta Kázmérené, Wüstner Henrikné, Sosterics Pálné, Lisziák Jenőné, Spitzer Józsefné, Németh Gyuláné és Goricsánecz Józsefné urhölgyek.

Igazi látványosság. Az a zürzavaros, öntudatlannak látszó, de mégis rendszeres sürgés-forgás, nagyszerű benyomást tett a néző kedélyére. Hanem még ez semmi. Mikor tánczra keltek, oh az igazán komikus nevetelők, kacagásra indító volt. Hogy illett azokhoz a komikus, költőes, fantasztikus alakokhoz a táncz De nem ám az a féktelen odaadó, hanem a könnyű rythmicus kellemű táncz kecsé ragadta ekkor az embert.

Egy nagy világ kicsinyben Kiparodizálása a mindenségnek.

Az urak közül csak néhányat említek mint kik jól választott jelmezüben, igazán felismerhetlenek voltak. A cigányt, ha nem lett volna oly hófehér jelmezben, igazinak mondták volna. XVI-ik Lajos korabeli testőr, tirol vadász, tirol hegymászó, jockey, bohóc, újabb fél alban jelmez mind nagyon jók voltak, stb. stb.

Szünóra után kedélyes társasjáték volt. A hölgyek és urak, kik résztvettek benne, fővegeik által tüntek ki. A hölgyek kezében fegyver volt, (főzőkanál) melylyel azon urak szívét vették czelba, kiket a tánczra invitáltak. Nagyszerű volt látni, mint szorongott ott néhány fiatal ember, a hölgyek bájos levele »lúzet« vezényelt ellenük. Bizony övleltek is a szemekből a tűzsugarak.

A négyeseket 30 pár tánczolta, épen elég arra, hogy alig férjenek el a teremben.

Még egy másik játék is volt. Hej de megjárta az a fiatal ember, ki nem találta el mindjárt, melyik hölgygyel szabad tánczolni; mert annak a körmére koppantottak avval a kis csokros virgácscsal.

Még egy szavam volna. Ne haragudjanak meg reám, ha kritizálásnak értenék karczolataimat. Aztán meg azt se vegyék rossz néven, hogy egy kicsit pajzánul írtam le mindezt, mert én magam sem tehetek róla, hogy mindent rózsaszinben látok. Ilyen a természetem, meg a mi a fő, nagyon szeretem a bohóságokat.

Vendégeink még a megye legtávolabbi részéről is voltak, de nem is bánták ám meg, mert oly jól mulattak, s oly kitünően érezték magukat, hogy meg se tudták mondani

Jókedv, pajzán kedély uralkodott mindenütt. Folyt is ám, szinte ropogott a táncz, mikor azok az apró sarkok járták. Meddig tartott? Hát reggel hét óráig.

Huzd cigány, a ki mindene van a hegedűnek, hisz nem a te lábad bánja!

Terentius.

Alsó-Lendván, 1892. febr. 23.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

A boldogult Alsó-Lendvai-Híradó szelleme nevében kérek helyet e néhány sornak. — Hamvázó szerda, a magabaterés és számomban nagy napja elmulik a lábak és nóták börtöje elkövetkezik, mire nyomdafesték adhat hírt a 27-iki bátról: arról a szilaj jókedvről, melyre a bájos hölgykoszorú — fakadó tavaszt varázsolva az agg falak közé —, a Sárközi pompás muzikája, s még valami — a fesztelenség inspirálták a kedélyeket; (az első négyest 22 pár tánczolta) a jókedvnek arról a tiszta harmoniájáról, mely a Korona kicsiny »nagytermében« zsongott. — Köszönjük Medjimurjeből átrándult kedves vendégeinknek, hogy teljessé tették ezt a harmóniát: hogy mulatva, daczra a bálókra viradó kritikus állapotoknak, elégtelent szolgáltatott a komoly meteorológiának is Falb c. odájás reklamajával szemben az által, hogy nem félték a következő napot (28.), melyet a század legkritikusabb napjaként körítelt ki, — vagy talán a be nem következtet világfelfordulás búcsú-lakomáját Lendván akarták átmutatni! — és saját lapjukban nyugtázom K. Hajós Mihály ügyvéd úr felköszöntőjét, melyben éltette a jó szomszédokat s megígérte, hogy a lendvaiak alkalomadtán a revanzsuk »Alinak élébe«.

Elég az hozzá: végén csattant az ostor, s dicséretükre válik azoknak, kik rendezték, mert jól csattant. — Bocsanat, ha megbotlom saját íteletemben; nem teljes, ha ki nem egészítem. — Hiszen Lendván máskor is jól csattantak, — de hogy válogatott intelligenciája, lehetőleg izolálva, orientális szakadozottság helyett a mostanihoz hasonló tömörüléssel a felölt bálhoz hasonlít mindig rendezhetne, azt a siker elvitázhatalan ténye legjobban bizonyítja. — Üdvözöljük még egyszer a rendezőseget, mely alkalmat adott a bizonyításra.

Sajnálom, hogy e rövid előjáró után, eröm hiányában, a kedves, bájos kép rajza helyett csak száraz névsort adhatok.

Asszonyok: Gayer Pálné (Pórszombat), K. Hajós Mihályné, özv. Hodossy, Horváth Antalné (Mura-Szerdahely), Isó Ferenczné, Kaiser Lajosné (Ujdvár), Macskássy Sándorné (Csáktornya), Matyasovszky Vinczéné, Nagy Józsefné, Nagy Sándorné, Patsky Kálmánné, Petrik Gyuláné, Román Dánielné (Barabás), Rozás Jánosné, Sissovich Károlyné, Szilágyi Gyuláné (Csáktornya), Utassy Béláné, (Bellatinca), Vlasics Sándorné (Bellatinca), Vranitsits Károlyné (Csáktornya).

Leányok: Bozzay Ilona és Juiska, Ehrenreich Jolán (Mura-Szerdahely), Hajós Elta, Horváth Blanka (Mura-Szerdahely), Isó Vilma, Kaiser Alexandra és Irén (Ujdvár), Horváth Blanka és Szilágyi Kornélia (Csáktornya), Macskássy Jolán (Csáktornya), Petrik Ilona, Román Mariska (Barabás), Sissovich Hedvig, Vlasics Katinka (Bellatinca), Vranitsits Irén (Csáktornya) k. a.

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tiče se zadržajano- vnaah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jozeffa** urednika vu Čakovecu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna čena je:

Na celo leto . . . . 4 lrt
Na pol leta . . . . 2 lrt
Na četvert leta . . . 1 lrt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.

„Izlazi svaki tijeđen jedeñkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomogaćućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

O vredjenju valute.

Valuta, = penezna vrėdnost).

III.

Dalje.

Vezda nastaje pitanje: ako je za srebernu forintu pruženo ono jamstvo, zakaj nije naprosto dovoljno, da se papirnati penez odstrani srebernim zajmom? A pred svim tim, zakaj nije osem srebernih forintah vu vrėdnosti jednako cekinu od osem forinti vu zlatu, gda se n. pr. vu Nemačkoj za 20 markah vu srebru dobiva 20 markah vu zlatu?

Kovanje od 45 komadah forintah od jedne carinske funte finog srebra predpostavlja, da bi se za ono 45 srebernjakah kad bi se isti raztalili vu kovnici vu grdu srebra, dobilo opet 45 forintih. Negda je i bilo tak. Negda je carinska funta srebra koštala 50 forinti. Onda je sreberna forinta imala „prid“ (agio, azio). Denes košta funt srebra samo 35 for. 60 kr. Ako se anda 45 for. srebernjakah raztali i srebro proda, dobi se za njega samo 35 for. 60 kr., a to znamenuje, da je denes srebrna forinta vrėdna samo 79 krajcarov.

Vu Nemačkoj (Prajskoj) je tak i nije tak. Penez od 2 marke takaj'e neima vu srebru vrėdnosti od 2 marke, već mu je

vrėdnost prilično jednaka k našem forintu.

Ali poleg vsega toga, kaj austrijanska forinta i nemačke 2 marke imadu istu srebrnu vrėdnost, ter su i nominalno jednake, ipak se dobi za 1 forintu samo 1 marku i 72 feniga, ili kaj je isto za 1 marku samo 58 krajcarov.

To je zaista čudno. No vzemimo, da je nemačka vrėdnost izpravna, tojest takova, da je kovana marka zaista vu srebru vrėdna 1 marku. I za istinu tomu nije tak. no pokedob Englezka i Francezka primaju srebrnu marku zevsema malom diferencijom (razlikom) po njezinoj nominalnoj vrėdnosti, t. j. za 20 sreb. marakah 20 shillingah, 1 funta šterlinga vu zlatu 25 zlatnih franakah daju, to ona vrėdi kakti punovrėden penez, a takovim želimo vu buduće, da bude i naša forinta.

Pokedob austrijanska sreberna forinta denes vrėdi samo 79 kr., to bi se upravo za nju moralo dobiti samo 79/100 od 172 feniga, anda samo 136 fenigah. Kak to anda? da se za nju ipak dobiva 1 marka i 72 feniga?

Biva to zato, ar se je naš orsački kredit već tak pomnožal, da se našim penezom vu svėtskom prometu daje veška vrėdnost, nego li ju efektivno ima.

A zakaj se našim penezom nedaje

podpuna nominalna vrėdnost? Za Englezku i Francezku, koje imaju najveksi orsački kredit, jemlje se, da su one navėk vu stanju svoj srebrenaj penez i potpunoma izplatiti, makar da i nevrėdi kak srebro onoliko, koliko nominalno kaže. Vse srebro i vsaka banknota jemlje se samo kakti potreben drobiš i kakti lehkoše prometno sredstvo.

Isto se drži i vu Nemačkoj, akoprem ona još ima vu cirkuliranju više stotinah milijunah marakah, vu starih srebernih talirih Nemačka orsačka banka pokrila je zevsema cirkulirane note zlatom, ter cirkulirajuće zlato premašuje cirkulirajuće srebro. Stoga se vu Nemačkoj prijemlje 20 marakah vu srebru za 20 marakah vu zlatu, vu Englezkoj 20 shillingah vu srebru za 1 funtu šterlinga vu zlatu. Do male razlike je i 20 marakah ravno 1 funti šterlinga.

Vu Austro-Magjarskoj nisu orsačke cirkulirajuće note niēm, doklam su banknote komaj samo vek im delom pokrite srebrnom i zlatom.

Zato moramo mi vse naše banknote pokriti zlatom, koga nam je treba nabaviti dovoljnu zalihu, a dokinuti ve orsačke note.

No da nabavimo tu potrebitu zalihu zlata, treba nam delati opet nove duge, a to bude povisilo jednoljetne interese.

Z A B A V A.

Naš kapetan.

II.

(Dalje).

Kapetan odgovori: Ja sam obećal, i svojega obećanja budem se držal; ali nėsam rekel, da budem Vam na svatbi pripovedal, nu pokle vidim, ste zvedlivi, za to kak nebi red Vam reći, zbog toga Vas pozivljem na treći den Božića, da obsuzimo moj godovni den, i onda Vam budem izpripovedal zrok moje mržnje prama lepomu spolu.

Svi smo s odgovorom zadovoljni bili, te smo se na skorom od mladenov razišli, da se uživaju ženitbenoga življenja . . .

Den po dnevnu, prispel je i tretji den Božića. Svi smo se skupili okoli našega kapetana, da čujemo ovu tajnu, zbog koje smo se mnogoput zahman napinjali.

Pod ćelim obedom željno smo pogledavali na kapetana, a on je mućeć jel.

Mi mu nėsnu hoteli nikaj reći, a on se činil nevėžban, najpotije postali smo nestrpljivi, te smo mu rekli svi kak vu jeden glas: Pripovedajte, pripovedajte!

Kapetan reče: Prvlje nego počmem pripovedati moram se pomiriti, te kucnavši s nami, izpije vino iz svoje kupice i namestivši se na stolici izreče:

Bili smo tri brati i jedna sestra. Ja sam bil najmlajši. Gda smo dorasli; postali smo svi tri soldati pri Solferini.

Brati mi bili su vre leutenanti a ja stražmester. Ravno pred bojom izljubili smo se i razišli. Potlje boja zeznal sam, da mi je stareši brat poginul a mlajši postal oberleutenant. Mene imenovali su za leutenanta, ar su rekli, da sam se jonački boril. Naskorom bili smo premešćeni obedva vu Erdeljsku k konjenikom. Milo nam je bilo, da smo skupa bili, ali drugačije nėsno nikakvoga veselja imali.

Dugo vremena je bilo potrebno, dok smo se rumunjski navučili, pak i jezik erdeljskih Saksov.

Jeden den odlučili smo se na šetanje. Dojdemo do jedne lėpe hiže, a na obloku stala je mlada ženska. Navlastito je privlačila Antona, tak se zval brat moj. Prešli smo četiriput poleg hiže za Antonovu volju.

Od vezda smo svaki deu tam išli i svaki put smo tu istu žensku na obloku opazili.

Nėsno zualj, gdo je i kaj je. te smo ju vu naših spomenkih nazvali za Dianu.

Prešlo je mesec danah. Nėsno mogli nikaj od nje zeznati.

Gda smo jednoga dana poleg navade poleg nje prešli, opazili smo poleg nje jednoga našega leutenanta, grofa Kravskija. Anton nėje znal, je li bi se ljutil ili veselil. Za čas je bil srdit na grofa, te je govoril: A kaj ga tam nosi? Za stalno je mogel ćuti, da mi tud prehadjamo, te nam oče truc delati. Za čas je opet rekel: More bit, da je kakov rodjak te ženske, te bude nas barem s njom upoznal.

Gda smo prešli mimo obloka, ćuti, gde ona grofu nekaj govori, a na to se Anton obrne, te spazi, da se grof smėje. To je Antona zevsim preobladalo.

Već istoga dneva upita Anton grofa, gdo je ona ženska?

Grof mu odgovori: Čul sam, da Vi dva gusto ovud prehadjate. Medtim se ne trebate mene bojati. Ja sam Vam brezpogibeljen takmec.

Ona ženska je moja sestrična. Roditelji joj su grofovi, no samo po imenu. Dosta su si siromaški. Medtim ako Vas devojka zanima, ja Vas budem predstavil njenim rodite-

Ako i to stoji, treba ipak uzvati, da se budu na drugoj strani stim, kaj budu vsi naši dugi na interesu, naš kredit podigel. Denes ima austro magjarska monarkija iz starih vremenah orsački dug, za koji neplaća interesa, — a to su tak zvane orsačke note, koje nisu vu banki pokrite ni zlatom ni srebrom. Dok ima vu orsagu takovih notah (5 for., 50 for.), do ti čas neživamo mi kak Englezka, Francezka Nemačka prima kredit, ter se stoga i naš penez neprima za podpunu nominalnu vrednost. Potrebno je anda naše stare duge ukamatiti (na interes dati) — a ipak neimati deficita, onda smo konsolidirani.

Ima ih, koji se boje, da budu novim zajmom (posudbom), kojega treba sklopiti za regulaciju valute, došli do novog deficita. To nestoji. Pokedob bude se prav regulacijom valute naš kredit podigel, dobili budemo i fal zajam (posudbu) pak moremo odplatiti dražeše zajmove. To se zove konverzija. Ljudstvo ima pri iz pravljenju valuti i tu prednost, da se budu vsi odnošaji ustalili. Poleg velikoga prometa (trgovine) s ostalimi orsagi, koji iznosi više stotinah milijunah forintih, prav je silno potrebno, da imamo s inozemstvom (s drugim orsagi) jednako vreden penez komu cena nepada.

A zakaj mora to da bude zlatna vrednota? Zato, ar se srebro vu ceni neprestance premenja. Vse da imamo toliku zalihu (vnožinu) srebra, kojom bi mogli pokriti vse note, ipak nebi ustalili penezne vrednote zaradi navek premenljive vrednosti srebra. Tak bi izgubili vnoho milijunah. Zlato je najvišeše merilo od svih vrednostih.

Još nam nazadnje preostaje, da rečemo nekaj o relaciji. Kaj je to relacija?

Pri prelazu na zlatnu vrednotu ima se zakonom ustanoviti, koju količinu zlata mora da ima novi zlatni forint, koji bude zamenil našu vezdašnju srebrenu i papirnatu notu (penez).

Vlade (kormanji) još naročito glede

relacije nisu sporazumne. Pitanje nije jednostavna. kak se čini. Kilo zlata košta denes 1650 forint, kilo srebra 71 frt 60 krajcarov. Naproti tomu pokaže se relacija (razlika vu vrednosti) izmed zlata i srebra kak 226 i 1.

Te je samo brojevni razmer; faktično je drugač Ausrijanski srebreni forint nema denes vu Nemačkoj samo srebrenu vrednost od 1 marke 36 fenigah, već se prima pod 1 marku 72 feniga. Kad bi anda kovali zlate forinte vu vrednosti od 1 marke 36 fenigah, t. j. prema relaciji od 226 : 1, ter bi ih uzporedili vu vrednosti denesnjim srebrenim forintom, onda bi nam vu drugih orsagih dali i za srebrenu forintu samo 1 marku 36 fenigah. A to bi znamenovalo, da smo bedastim načinom kvarovali pri vsakom forintu za 36 fenigah.

Vrednost novoga zlatnoga forinta ne bude se vu obće ustanovil po relaciji izmed srebra i zlata, koja nije nigdar vu Austro-Magjarskoj obstajala. Od ljeta 1879. kad je obustavljeno kovanje srebrenog novca za privatni račun, zaradi padanje cene srebru, nemore se više govoriti niti o nominalnoj srebrenoj vrednosti. Vrednost našeg papirnata penez meri se denes zlatom i cenom devizah, tojest vekslini, koji se imaju platiti vu zlatu.

Vu bitnosti neće se vnoho premeniti. Stari srebreni forinti ostali budu delom vu prometu Orsačke i bankovne note pako potegule se budu iz prometa ter znameniti delomce novimi banknotami po 5, 10, 50, 100 i 1000 forintih, plativimi vu zlatu, delomce zlatim kovanim penezom po 5 i 10 forinta.

Tim se bude naš penez uzporedil vu vrednosti vanjskomu ter bude i stalno držal svoju vrednost.

Zlatna vrednota vpeljana je do denes orsagih: Egiptom, Argentina, Belgija, Danska, Nemačka (Prajzka), Francezka, Englezka, Kanada, Australija, Italija, Nizozemska, Perzija, Portugalska, Rumunjska, Finska, Švedsko Norveška, Švajcarska, Bra-

zilija i Grčka (samo nominalno faktično papirnata vrednota).

Srebrenu vrednotu imaju još: Bolivija, Kina, Kolumbija, Costarica, Ekvador, istočna Indija, Gvatemala, Honduras, Meksiko, Nicaragua, Austro Magjarska, Peru, Rusija, San Salvador.

Dvojrstnu vrednost imaju: Chili, Haiti, Japan, Srbija, Španjolska, Bugarska.

Papirnatu vrednotu ima Paragvaj.

(Konec).

Privedil: **Glád Ferencz.**

KAJ JE NOVOGA ?

† Gerencsér György.

Naš bivši marljivi suradnik Gerencsér Gjurjo vu vumrl 27-ga februara kakti vmirovljeni navučitelj vu Varaždinu. Pokojni je bil dugo letah vu Nedelišču navučitelj, vnoho se je trudil za školsku decu i za napredek medjimurskoga puka. Njegove lepe članke vu novinah „Medjimurje“ svaki dobro pozna. Dok bil je zdrav, delal je marljivo, potlam ga je prsobol tak oslabil, da nije pero mogel vu ruke vzeti. Više letah je ležal vu postelji jako betezen, dok ga smrt oslobodil od nevolje. Daj mu gospodin Bog vekivečni raj!

† Biskup August Roskovanyi.

Ovih dnevoj vumrl je vu Nitri najstareši i najvčeneši biskup magjarski, 85 ljet star August Roskovanyi. Pokojnik rodil se je 6-ga decembra ljeta 1807. vu Seni, varmegijski ungskoj. Po zvršenih naukah bil je 9-ga januara ljeta 1831. posvećen za mešnika ter je ljeta 1832. imenovan bil za profesora vu školi vu Egru (gde se za redovnike školaju). Kakti obljubljen od nadbiskupa Pyrkerera, postal je 1835. njegovim tajnikom, 1836. kanonikom vu Egru, 1839. opatom, 1847. sufragan-

ljem. Za nekoliko dnevoj bude pri njih mala domaća zabava, te su i mene na nju pozvali i dozvolili su mi, da slobodno morem jedno dva svoja pajdaša sa sobom dopeljati.

Anda, ako Vam je s voljom pojdite prek zutra z menom.

Gdo bi bil veseleši od mojega Antona!

Komaj je znal čekati da izmieu ti dva dni.

Zadnji dan se je celo popoldne čistil i ogledal vu zrcalu. Najpotlje dojde grof Kravski k nam. Seli smo si vu kočiju i za čas bili smo pred poznatom nam hiže.

Grof nas predstavi. Potlje zabave dozvolili su nam, da smemo pohadjati. Gdo bi mogel sad veseleši biti od Antona! Nu bolje bi bilo, da neće nigdar zahadjal vu tu hižu.

Jedenput dojdemo k njim, a pri njih najdemo jednoga našega oberleutenanta, grofa Nagya.

To je bil čovek od kakvih 45 ljet, nu zbog svakovrstnih prekršenjah neće dalje mogel podiči se od oberleutenanta. Hvalil se pred nami imetka, nu znali smo, da nu nigdo na tej imetek niti krajcara neće hotel posuditi.

S početka se nismo niti najmenje na

njega obzirali. Brat je ljubil Amalju, tak se zvala devojka, a videl je, da mu i ona ljubav s ljubavjum vraća. Čekal je vezda zgodu, da joj se očituje. Nu nigdar neće bilo prilike.

Jedenput došli smo k njim. Doma je bila samo grofica i Amalija. Grofica me odpelja, da mi pokaže svoje nove cvéce, kojega je pred nekoliko danah primila; a Anton ostave sam s Amalijom. — Gdo smo se potlje nekoliko časov povrnuti, opazil sam, da je Anton zvanredno vesel. Spomenem se, kaj se je dogodilo.

Gdo smo se domu vraćali, rekel mi je Anton: Brate, srećen sam!

Kaj ti je rekla?

Samo: Je, pak mi je i to dosta

Kaj budeš vezda? zapitam ga.

Zutra budem ja zaposil pri otcu, pak ako mi ju da, prešel budem vu civilnu službu.

Zutra den odisli smo k grofu. Anton neće dugo farbal, nego je zaposil, da mu Amaliju da za ženu.

Grof je pristal, samo ako pristane i kćerka.

Amalija reče mu da oče, ali grofica mu reče:

Mi pristajemo na ženitbu, nu vi budete sami uvidli, da se to neslaže: grofica i oberleutenant. Plemenitaš jeste, nu da ste barem kapetan.

Premda je Anton naprvo donášal, da bude odišel vu civilnu službu, ipak je moralo ostati onak, kak je grofica željela.

Za ljetu dan postal je Anton kapetan a ja oberleutenant. Najvećma je to ljutilo grofa Nagya. Čul sam da se je bratu grozil, kaj je ov postal kapetan, a on je ostal pri svojih dveju vezdah. Već drugi den po imenovanju otide brat grofici, te ju spomene zadanoga obećanja.

Grofica mu je rekla, da to bude, samo naj malo počeka, dok se sve priredi za Amaliju.

Još je ona vu reći bila, ali na to prijavil sluga da oberleutenant grof Nagy dohadja.

Od vezda, da smo k grofu došli, našli smo pri njem toga oberleutenanta. Sprva si nismo mnogo glave trli, nu potlje smo se zabrinuli. On se je s Amalijom celo vreme spominal, a i ona bi ga s milimi pogledi pogledavala.

(Dalje sljedi.)

Priposlal:

8 1

akim biskupom, a 30-ga novembra ljeta 1851. postal je biskup u Vacu, ter po smrti biskupa nitranskog Palugajaja, ljeta 1859. postal je biskupom u Nitri. Kaj je Roskovanji učinil dobra kakti biskup za svoje svećenstvo (za redovnike), za škole i za siromake, tak rekuć je neizrečeno; njegovi dari i fundacije prekorađuju svotu od 600 jezer forinti. Roskovanji kakti vüčenjak, naročito kakti teolog, napisal je do 70 svezakah (knjigah), koje crkveni historiki visoko čene. Vsa njegova dela pisana su u dijačkim (latinskim) jeziku. Kakti čovek bil je čudak. Za svoju perzonu nije tak rekuć nikaj zvum knjigah potrebuval. U Budimpešti nije bil od ljeta 1853. Starec je naglo zbetežal i naglo vumrl. Med njegovim svećenstvom i njegovim naredom osigurana mu je trajna i blaga uspomena.

Zeljeznička nesreća u Ruskoj-Poljskoj.

Iz Mislovica u Gornjoj Šlezkoj javlja ju da su tam stigli glasi o velikoj zeljezničkoj nesreći, koja se je dogodila na večer 27-ga februara na štreki Kielce Sosnovice. Iz Kielca dolazeći osobni cug tresnul se je blizu staciona Molbrev s soldačkim cugom, koji se je pred njim vozil. Broj nastradalih nije još poznat; do sad su izvlekli iz ruše vinah 3 mrtva i 10 ranjenih.

Novi planet.

Bečki astronom (zvędzoznanec) Palica odkril j: 25 ga februara prvog planeta ovoga ljeta. On je 11. veličine i dobiva broj 324. a nahadja se u zvędju orosana. Ovo je 82. asteroid, kaj ga je odkril ov zvęzdjar.

Zlato i srebro svetskih bankah.

Vu vręme, kada se dela o regulaciji valute, zanimivo je znati, kuliko računaju financijski krugovi, da se nahadja zlata i srebra pri vsake fele bankah u zalih i cirkulaciji konceom decembra ljeta 1891. O tom naprvo donaša berlinski burzovni list (novine) sljedeće: Zaliba zlata iznosila je konceom decembra 1891. u celom pri vsih poznatih orsačkih bankah 8674 milijuna franakah. Po jedine banke redaju se ovak: Amerikanski tresor 1446, ruska orsačka banka 1370, francezka banka 1338, nemačka (pajzka) orsačka banka 873, englezka banka 502, australske banke 491, sjedinjene banke njunjorške 472, vsakojačke englezke banke 200, talijanska narodna banka 187, talijanske vsakojačke banke 184, španjolska banka 160, vsakojačke amerikanske banke 155, nemački tresor 150, austro-magjarska banka 136, ruski tresor 130, škotske banke 119, talijanski tresor 114, vsakojačke nemačke banke 97, holandezka banka 82, danska banka 80, irske banke 77, belgijska narodna banka 68, švajcarske banke 65, rumunjska banka 62, norveška banka 25, švedska orsačka banka 24, finska banka 22, aljirska banka 14, švedske privatne banke 10, srska narodna banka 10, portugalska banka 8, grčka narodna banka 3 milijuna forinti u zlatu — ukupna zaliba 8674 milijuna forinti. Zaliba srebra iznosila je konceom decembra 1891 u celom pri vsih bankah samo 4577 milijuna franakah. Pojedine se banke radaju ovak: Amerikanski tresor 2163, francezka banka 1254, austro-magjarska banka 351, nemačka orsačka banka 240, holandezka banka 163, španjolska banka 106, talijanska narodna banka 38, vsakojačke amerikanske banke 35, belgijska narodna banka 35, vsakojačke talijanske banke 32, sjedinjene

nunjorške banke 30, švajcarske banke 26, škotske banke 17, aljirska banka 13, švedske privatne banke 11, talijanski tresor 10, portugalska banka 10, irske banke 9, bugarska narodna banka 8, ruska orsačka banka 5, nemačke vsakojačke banke 5, švedska orsačka banka 4, ruski tresor 4, srska narodna banka 4, finska banka 3, rumunjska banka 1 milijun franakah, — skupa 4577 franakah. Zaključke iz ovih brojev proizlazeće lahko si je moći staviti.

Prezposleni delavci.

Ov se čas nahadja u Beču prek 40 jezer delavcov meštarskih detičov prez posla i zaslužbe. — Vu Berlinu ima ih prez posla do 50 jezer, a u Rimu okolici do 60 jezer. Vu ovih trih varasih došlo je zadnjih drevov do znamenite puntarije, bune.

Kolajući penazi.

Na 31-ga decembra ljeta 1891. nahadjali su se u večju austro-magjarskoj monarkiji i izvan nje u kolanju: 80.080.191 orsačkih notah po 1 for. to je 80.080.191 for., 28.551.980 orsačkih notah po pet for. to je 142.759.900 for., 18.730.892 banknotah po 10 for. to je 187.308.920 for., 3.120.080 orsačkih notah po 50 for. to je 156.004.000 for., 1.621.913 banknotah po 100 for. to je 162.191.300 for., 105.722 banknote po 1000 for. to je 105.722.000 forintov. Skupa papirnati penaz: 834.066.311 forinti. Srebernih penaz po priliki 50.000.000 forinti. Skupa: 884.066.311 for. Po tom još nije uračunan drobni penaz. Vzememo li broj stanovnikah monarkije sa 41 milijun dušah, odpada na 1 dušu 21 for, 50 kr. kolajućeg penaza. Na vsaku dušu dohadja 3 for., jedna petaća na vsakog drugog, desetća na vsakog tretjeg, pedesetća na vsakog četrtajstog, stotinjarka na vsakog dvadeset i drugog i jezerka na vsakog četirstotog stanovnika.

Gladovanje i nevolja.

Gladovanje i nevolja nelada samo u Rusiji, već i u našoj monarkiji. Ovih je dnevov bilo od toga vno govoru u bečkom orsačkom spraviću, gde je kormanj zaikal 360 jezer forinti za podporu stradajućih kotarah u Českoj (Pemskoj), a obligati su dokazuval, da bi to bilo komaj zadosti, da bi si vsaki koj strada komaj mogel kupiti po jedan hleb kruha. Zvum toga galički su obligati potrebuvali, da se i gladujućim u Galiciji pruži orsačka pomoć. Tak su anda dvę velike pokrajine austrijske izvrgnute gladu, — a javlja ju i iz Magjarske, da velika nevolja vlada u slovačkih varmegijah. Varmegijja Arva upravo gladuje. Stanovniki pojedinih občinah upravo prisiljeni su, da menjajuću melju od ječmena nadomestiju sa žrmljanom korom od dręva. Anda koru od dręva daju mljeti i mešaju u ječmenu melju i stim se hraniju. Pred nekolicimi dnevi slozil se je odbor za pripomoć stradajućih. 7000 ljudih gladuje u potpunom smislu reći, doklam drugi jezera njih izdaju zadnje krajcare kaj su si prišparali, samo da nepogineju od glada. Vodja toga odbora je Mikloš pl. Kubinji. Do vezda je odbor nabral 7000 forintih darov i 3000 forinti orsačke podpore, nu to je komaj za par dnevov zadosta. Odbor se nadja, da stanovniki Magjarske kak takaj i kormanj neće depustiti, da njihovi domorodci poginu u gladi. Dari se pošiljaju u Alsó-Kubin.

Nesreća od vola.

Priedvećerom je jeden veliki piftani vol počinil u blizini meidlinzke klaonice (sloproga) u Beču veliku nesreću, Poplašil se putem, napal je poleg idućega Adalbara Hoefera, nateknul ga na roge, ter ga hitil u zrak. Kad je Hoefer, čovek 35 let star opal na zemlju, vol je počel po niem plešati kak elefant, ter je nesrećnomu zadal vno go ranah. Za tim ga je po drugi put hitil s rognu u zrak, kad se je pripravljal i na tretji napadaj, dobežal je naproti jeden mesarski pes, pak ga je zagrizel u gubeć. Tim je bila borba dovršena. Vola su obladali, a težko ranjenog Hoefera odnesli su u spital.

Nekaj za kratak čas.

1.

Jagarska.

Vu Beču u družtvu velika ih započel je razgovor od vadasije. Jeden mladi herceg, komu se još niti mustaći nisu pokazali, hotel je svojim znanjem vse ostale nadkriliti, pak je med ostalim dokazuval i to, da se gustokrat pripeti, da je divja živina nagrižena od medvedasili vuka. Ak pre m su ostali to pobijali, navadjući, da im takov slučaj nije poznat; nastavil je mladi herceg; da mu se je takov slučaj (dogodjaj) dapaće već u življenju dogodil.

Jedenkrat nastavil je herceg: bi li smo na vadasiji i strelili smo srnu, koja je bila nagrižena na stegni. Nismo si mogli to pregruntati i raztoločiti. Najenkrat za čas, neznam jeli ja, ili moj japa, ili naš lugar strelili smo medveda. Vezda nam je bilo jasno. Vubijena srna bęgala je pred medvedom koji ju je bil nagrizel.

Jednomu magjarskomu grofu, koji je takaj bil nazočen i koji je nu daleko bil na glasu kakti glasoviti jagar (vadas), činile su se ove trdnje mladoga hercega odvę: smęne, tim više, kajti je bil duboko osvedočen, da vsaki jagar, koji je samo jenkrat vubil medveda, vpmeti si ov čin za celoga svojega života. Pak zato je odgovoril mladomu hercegu:

Je, je prav imate, i pri nas u Magjarskoj dogodil se takov slučaj. Jedenkrat smo bili na vadasiji i neznam jeli ja, ili moj japa, ili koj lugar strelili smo srnu. Kad smo ju bliže pogledali, ineli smo i kaj videti. Koza njoj je bila zevsema gola prez ikakvih dlakah. Nismo si mogli to nikak raztoločiti. Najenkrat zašumi nekaj u grmu. Sprožili smo i neznam ali ja, ili moj japa ili koj lugar strelili smo — kaj mislite koga? — jednoga barbira. — Vezda nam je to bilo jasno.

Vsi smo prasnuli u smeh, a mladi je herceg osramočen za čas ostavil družtvo.

2.

Pri sudu.

Sudeć: Vi ste anda do vezda ne bili kaštigovani. — kaj vas je ni sram ve pod stare dneve krasti?

Tat: Je, znaju gospodin sudec, ja sam i prvlje kral — samo su me ne mogli vloviti!

G. F.

Svi pošt. poznanici i dobri prijatelji, tak takaj svi farniki, koji su se na spredov našega pokojnoga brata Schenk Janoša selničkoga plebanu a potrudili, naj primeju za poštuvanje i sučut, koje su prama pokojnom pokazali, na ovom mestu takaj našu zahvalu!

Schenk Anton, Schenk Libert Josef, Schenk-Horbecz Jelena.

NYILTTÉR.*

Egész selyem, mintázott Foulardokat méterenként 85 krtól egész 4 frt 65 krig (mintegy 450 különböző arnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végekben is szállít házhoz szállítva, postabér- és vámmentesen Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

*) E rovat alatt közölttéknél felelősséget em vállal a szerkesztő.

LOTÉRIJA. Buda 28-ga februara 1892. **40 46 79 88 38**

Cena žitka — Gabona árak

1 m.-máza. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	9	—
Zab	Zob	5	50
Rozs	Hrż	9	—
Kukoricza	Kuruza	5	50
Árpa	Ječmen	5	50
Fehér bab	Grah beli	6	25
Sárga „	„ žuti	5	50
Vegyes „	„ zméšan	5	—

Pri **ROSENBERG RUDOLFU**

VU ČAKOVCU
se dobi iz najboljše fabrike
pamuka
po 2 forinta jeden paklec.
KOSE
iz svakojačkoga željeza po najfalešoj ceni — preporuča svojim prijateljem:

ROSENBERG RUDOLF
trgovec željezine.

591 žkvi szám 92

Póthirdetmény.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a bottornyai község és a csáktornyai takarékpénztár végrehajtóknak Gancz István bottornyai lakós végrehajást szenvedett elleni 283 frt 80 kr. és 600 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében

370 és 757/tk. 92 sz. a kibocsátott árverési hirdetményben a podtureni 151 tk. 197 hr. sz. 277 frt, 558 hrsz. 178 frt, 596 hrsz. a. 138 frt, 633 hrsz. a. 69 frt, 1012 hrsz. a. 119 frt, 1435 hrsz. a. 95 frt, 1470 hr. sz. 190 frt, 198 hrsz. 23 ftrta; a podtureni 738 tk. 905/b hrsz. a. 119 frt, a podtureni 151 tk. 1876 hrsz. a. fele része 129 frt, a podtureni 800 tk. 1214 hrsz. a. 33 frt, 1535 hrsz. a. 35 frt, 1619 hrsz. a. 102 frt, a podtureni 801 tk. 1805 hrsz. a. 51 frt, 1892 hrsz. a. 141 frt, 1906 hrsz. a. 63 ftrta becsült ingatlanok eladása tárgyában a podtureni községbiró házához

1892 évi márczus hó 12-én d. e. 10 órájára

kütyzött árverés az 1881. LX. t. cz. 167 §-a alapján Sági Miklós bottornyai lakós érdekében és 100 fit tőkekegyvelése s járulékai kielégítése végett megtartatni fog.

Jelen kérvényezési költségek 4 frtban állapítatnak meg.

Kelt Csáktornyan 1892. február hó 15. napján.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság. 989.

BOR-KIVONAT

Tökéletesen egészséges bornak pár perc alatt előállítására, a mely bor a természetes hortól miben sem különbözik ajánlom ezt a jónak bizonyult különlegességet.

Ára 2 kilónak (mely 100 liter bor előállítására elégséges) 5 frt 50 kr., a készítéshez szükséges vevény díjtalanul mellékeltek. A jó eredményért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Spiritus-meggazdálkodás

éretik el az én utolérhetetlen Erősítő-Essenzem által a pálinkánál; ez kellemes és metsző izt ad s csupán nálam kapható.

Ára 3 frt 50 kr. különkint (600—1000 literhez alkalmazva.) Használati utasítással ellátva.

Ezen különlegességeken kívüli ajánlok még esszentiákat Rum, Cognac és Likőrök stb. készítéséhez utolérhetlen minőségben. Utasító vevények díjtalanul csomagoltatnak a küldeményhez. Árjegyzék díjtalanul.

Pollák Károly Fülöpp

Eszenc-különlegességek gyára: Prágában.
Szolid képviselők kerestetnek.

KOZE za čizmare, KOZE „ šostare, KOZE „ remenare, KOZE „ Satlere

Na malom i na velkom DOBRU ROBU I FAL

pri B. MOZES

VU ČAKOVCU

piac. polek farne cirkve moči dobiti.

974 3-10.

PETANČZI SAVANYUVIZ
Alsó-muraközi főraktára PERLAK.

Szives figyelmébe ajánlom tisztelt vevőimnek, hogy eddigi petančzi savanyuviz raktáramat oly annyira megnagyobbítottam, hogy vevőim bármisó nagy megrendeléseinek is megfelelhettek.

Utóbbi időben a petančzi savanyuviz **influenza ellen** kitűnő praeservat gyógyszernek bizonyult.

Kiváló tisztelettel

KRAMARITS VIKTOR
fűszer- és csemege-kereskedő
PERLAKON!

9842 — 3

Pályázati hirdetés.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatási Minister ur 1892. évi 2854. sz. magas rendeletéhez képest a perlaki állami elemi iskolánál egy rendes

tanítói állás

betöltendő lévén, — pályázók felhivatnak, hogy a nagyméltóságú vallás- és közoktatási ügyi Minister urhoz intézendő, szabályosan felszerelt kérvényüket alulírotthoz betérjesszék.

Zala-Egerszeg, 1892 febr. 29.

Dr. Ruzsicska Kálmán

kir. tanácsos, tanfelügyelő.

990 1-1

676 tkvi szám 892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közbíré teszi, hogy Vukovics Fráncziska végrehajthatónak Vukovits Anna férj. Babics Miklósné végrehajtást szenvedő elleni 73 frt 87 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő márofi 40 tk. 127 hrsz. a. egész ingatlan egész legelő illetménnyel együtt 220 frt becsértékben és ugyanott 90 hrsz. a. egész ingatlanra 143 frt becsértékben az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1892. évi márczius hó 31 ikén d. e. 10 órakor

a márofi község bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1892. évi február hó 21-én.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság. 987.

6285 tk. 891.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közbíré teszi, hogy Tököli Márton dekanovezi lakos végrehajthatónak Ilorváth Lukács elleni végrehajtási ügyében 20 frt tőke ennek 1886. október hó 29-től járó 6 százalékos kamatai 10 frt 15 kr. végrehajtás kérelmi, ezuttal 11 frtban megállapított s a még felmerülő költségek behajtása céljából a nkanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. jbiróság) területén fekvő a domásinecezi 14 sztkvben A I 1-2 sorsz. a. foglalt ingatlanok az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a alapján egészben 29 frt; a domásinecezi 99 sztkvben A I 1-3 sorsz. a. foglalt ingatlanok a már hivatkozott t. szakasz alapján szintén egészben 218 frt; az u. e.

tjtkvben 1-4 sorsz. a. foglalt ingatlanok a már hivatkozott t. szakasz alapján szintén egészben 377 frt; a domásinecezi 500 sz. tjtkvben A I 1-2 sorsz. a. foglalt ingatlanok a már hivatkozott t. szakasz alapján szintén egészben 200 frt; a domásinecezi 514 sztkvben A 1 sorsz. a. foglalt ingatlan a már hivatkozott t. szakasz alapján szintén egészben 12 frt; s végül a domásinecezi 691 sztkvben A 1 sorsz. a. foglalt ingatlan a már hivatkozott t. szakasz alapján egészben 22 frt becsárban Domásinecezen a község bíró lakásán

1892. évi márczius hó 26-án d. e. 10 órakor

Dr. Tersánzky Gyula perlaki lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni

Kikiáltási ár a fent kitett becsár.

Árverezni szándékozik tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap a., a másodikat u. a. 30 nap a., a harmadikat u. a. 45 nap a., minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6 százalékos kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint kifizetni. Ezen hirdetés kibojsajásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. jbiróság tkvi osztályánál és Domásinecz község előjáróságánál hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Perlakon a perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1891. évi december hó 15-ik napján. 985.

457 tkvi szám 892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közbíré teszi, hogy Bottornya község végrehajthatónak Gurcz István végrehajtást szenvedő elleni 283 ft 80 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő a podtureni 151 sztkvben 197 hrsz. a. 277 frt, 558 hrsz. a. 171 ft, 596 hrsz. a. 138 ft, 633 hrsz. a. 69 ft, 1012 hrsz. a. 119 ft, 1435 hrsz. a. 95 ft, 1470 hrsz. a. 190 ft, 198 hrsz. a. 23 frt becsértékben az ezen tjtkvben felvett egész legelő illetőséggel a podtureni 738 tk. 905/b hrsz. a. egész ingatlan 119 ft becsértékben az

1892. évi márczius 12-én d. e. 10 órájára

kitűzött árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 167. §-a alapján a csáktornyai takarékpénztár érdekében is 600 frt tőkekövetelés s járuléki kielégítése végett is megtartatni fog.

Továbbá hogy ugyan a csáktornyai takarékpénztárnak 600 frt tőke annak 1890. évi október hó 26-tól járó 8 százalékos kamatai 8 százalékos késedelmi kamatai 6 ft jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett a podtureni 151 tk. 1876 hrsz. a. ingatlanból nem csak Gurcz István illető egy negyed része, hanem ezen ingatlanból Sztrahia Margitot is illető egy negyed része vagyis az ezen ingatlanok fele része 129 ft becsértékben — mégis a podtureni 800 tk. 1214 hrsz. a. egész 33 frt, 1535 hrsz. a. egész 35 ft, 1619 hrsz. a. egész

102 frt becsértékben — a podtureni 801 tk. 1805 hrsz. a. egész 51 frt, 1892 hrsz. a. egész 141 frt és 1906 hrsz. a. 63 frt, becsértékben az árverést ezenel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1892. évi márczius hó 12-én d. e. 10 órakor

a podtureni község bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik, tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan, 1892. évi február hó 7. napján.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság. 988.

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedőr zólést oszsz, közszvény, tagszagatás stb. ellen legjobban ajánlhatjuk a t. cz. községgyelmebe. Egy üveg ára 40 és 70 kr., és a legtöbb gyógyszer-tárban kapható.

Csak horgonynyal valódi!

ANDÉL J.-FÉLE
UJ FELFEDEZETT

TENGERTÜLI POR
pusztit

poloskát, bolhát, svábot, molyt, orosz bogárt, legyet, hangyát, pincebogárt madármolyt, egyáltalában mindennemű, rovt — majdnem természetfölötti gyorsasággal és biztossággal — oly formán, hogy a létező rovaroköltésből még csak nyoma sem marad annak. Valódi minőségben és olcsó áron kapható:

Prága Andel J.-féle
gyógyfűkereskedésben
a fekete kutyaúhoz Huss-utca 13.

Magyarországi főraktár
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél
BUDAPEST, Király-utca 12.
CSÁKTORNYÁN
TODOR JÓZSEF
vegyésáru kereskedésében.

875 G-6